

Tổng cục trưởng Nguyễn Thị Hương: Lạm phát đang có xu hướng giảm dần

Cùng với xu hướng của thế giới, lạm phát của Việt Nam trong 3 tháng đầu năm 2023 đang theo xu hướng giảm dần. Với tiền đề này, dự báo lạm phát năm nay sẽ được kiểm soát theo mục tiêu Quốc hội đề ra.

Cùng với xu hướng của thế giới, lạm phát của Việt Nam trong 3 tháng đầu năm nay đang theo xu hướng giảm dần. Bình quân quý I/2023, CPI của Việt Nam tăng 4,18% so với cùng kỳ năm trước, không thuộc nhóm các nước có mức lạm phát cao.

Tuy nhiên, Tổng cục trưởng Tổng cục Thống kê Nguyễn Thị Hương cho rằng, để đảm bảo mục tiêu lạm phát khoảng 4,5% theo Quốc hội đặt ra cho năm nay vẫn sẽ là thách thức nhưng với kinh nghiệm điều hành giá thành công trong những năm vừa qua của Chính phủ, sự nỗ lực của doanh nghiệp và người dân, Tổng cục Thống kê tin rằng lạm phát năm nay sẽ được kiểm soát theo mục tiêu Quốc hội đề ra.

Câu 1: Trong quý I/2023, lạm phát cơ bản bình quân tăng 5,01% so với bình quân cùng kỳ năm 2022, cao hơn mức tăng CPI bình quân chung. Vậy nguyên nhân là do đâu, thưa bà?

Trả lời: TS. Nguyễn Thị Hương, Tổng cục trưởng Tổng cục Thống kê

Lạm phát cơ bản của Việt Nam bình quân quý I/2023 tăng 5,01% là mức tăng cao nhất trong 10 năm trở lại đây. Nguyên nhân chủ yếu do: Trong quý I/2023 dịch COVID-19 vẫn diễn biến phức tạp, Việt Nam chưa mở cửa hoàn toàn để đón khách du lịch quốc tế nên tiêu dùng hàng hóa trong những tháng đầu năm nay tăng mạnh hơn so với cùng kỳ năm trước dẫn đến giá cả cao hơn.

Cùng với đó, một số chính sách hỗ trợ của Nhà nước đã hết hiệu lực từ đầu năm 2023 khiến giá hàng hóa tăng trở lại.

Chi phí sản xuất của doanh nghiệp tăng cao do giá nguyên, nhiên vật liệu đầu vào

trong nước và nhập khẩu hiện vẫn ở mức cao cũng đang được phản ánh vào giá cả hàng hóa và dịch vụ tiêu dùng.

Hiện nay, lạm phát cơ bản của Việt Nam được tính bằng phương pháp loại bỏ trực tiếp giá 16 nhóm hàng lương thực, thực phẩm tươi sống, năng lượng và giá do Nhà nước quản lý bao gồm dịch vụ y tế và giáo dục trong tổng số 86 nhóm hàng (cấp 3) của chỉ số giá tiêu dùng.

Do đó, bình quân giá xăng dầu trong nước quý I/2023 giảm 11,09% so với cùng kỳ năm trước là yếu tố kiềm chế tốc độ tăng của CPI nhưng thuộc nhóm hàng được loại trừ trong danh mục tính lạm phát cơ bản, khiến cho lạm phát cơ bản tăng cao hơn CPI.

Tuy nhiên, lạm phát cơ bản của Việt Nam cũng đang theo xu hướng giảm dần. Lạm phát cơ bản tháng 1/2023 tăng 5,21% so với cùng kỳ năm trước, tháng 2 tăng 4,96% và tháng 3 tăng 4,88%.

Câu 2: Để hạn chế xu hướng tăng cao của lạm phát cơ bản, Tổng cục Thống kê đề xuất những giải pháp nào, thưa bà?

Trả lời: TS. Nguyễn Thị Hương, Tổng cục trưởng Tổng cục Thống kê

Tổng cục Thống kê kiến nghị trong thời gian tới, Chính phủ, các bộ, ngành và địa phương theo dõi chặt chẽ diễn biến giá cả, lạm phát trên thế giới, kịp thời cảnh báo các nguy cơ ảnh hưởng đến giá cả, lạm phát của Việt Nam để có các biện pháp ứng phó phù hợp nhằm bảo đảm nguồn cung, bình ổn giá trong nước.

Ngân hàng Nhà nước điều hành chính sách tiền tệ chủ động, linh hoạt, thận trọng, phối hợp chặt chẽ với chính sách tài khóa và các chính sách kinh tế khác nhằm ổn định kinh tế vĩ mô. Cần linh hoạt trong điều chỉnh tỷ giá để hạn chế tối đa nhập khẩu lạm phát, giữ ổn định thị trường ngoại hối và thị trường tiền tệ. Bảo đảm cung ứng vốn tín dụng cho nền kinh tế nhưng không chủ quan với rủi ro lạm phát.

Các bộ, ngành, địa phương cần chuẩn bị đầy đủ nguồn hàng, đáp ứng kịp thời nhu cầu của người dân đối với các hàng hóa và dịch vụ tiêu dùng thiết yếu; đồng thời, chủ động các biện pháp kiểm soát, bình ổn giá các mặt hàng, xử lý nghiêm các hành vi đầu cơ, tích trữ, thao túng giá, tránh để xảy ra hiện tượng tăng giá bất hợp lý.

Doanh nghiệp sản xuất dự báo các nguyên nhiên vật liệu có khả năng thiếu hụt để nhập khẩu kịp thời hoặc chủ động tìm kiếm nguồn hàng thay thế, tránh để xảy ra tình trạng gián đoạn nguồn cung. Hướng tới sử dụng nguồn nguyên liệu trong nước thay

cho nguyên liệu nhập khẩu nhằm tăng tính độc lập, tự chủ của nền kinh tế.

Cùng với đó, cần tăng cường thông tin, truyền thông, đưa thông tin kịp thời, minh bạch, tạo sự đồng thuận trong dư luận đối với công tác điều hành giá của Chính phủ, góp phần ổn định tâm lý người tiêu dùng và ổn định kỳ vọng lạm phát.

Câu 3: Xu hướng lạm phát tại Việt Nam đang có dấu hiệu giảm dần từ đầu năm đến nay, Tổng cục Thống kê cho biết xu hướng này liệu có tiếp tục được duy trì để đảm bảo mục tiêu lạm phát khoảng 4,5% theo Quốc hội đặt ra cho năm nay hay không?

Trả lời: TS. Nguyễn Thị Hương, Tổng cục trưởng Tổng cục Thống kê

Cùng với xu hướng của thế giới, lạm phát của Việt Nam trong 3 tháng đầu năm nay đang theo xu hướng giảm dần: Chỉ số giá tiêu dùng (CPI) tháng 1/2023 tăng 4,89% so với cùng kỳ năm trước, tháng 2 tăng 4,31% và tháng 3 tăng 3,35%. Bình quân quý I/2023, CPI của Việt Nam tăng 4,18% so với cùng kỳ năm trước, không thuộc nhóm các nước có mức lạm phát cao.

Theo dõi biến động CPI so với cùng kỳ năm trước trong vòng 10 năm trở lại đây cho thấy, từ năm 2014 cứ 3 năm lặp lại chu kỳ CPI tăng cao trong những tháng đầu năm, sau đó theo xu hướng giảm dần cho đến hết năm. CPI bình quân cả năm của năm 2014, 2017 và 2020 đều thấp hơn CPI bình quân của 3 tháng đầu năm.

Cụ thể, CPI quý I/2014 có mức tăng 4,83% so với cùng kỳ năm trước, sau đó theo xu hướng giảm dần và đạt mức tăng 4,09% bình quân cả năm. Tương tự, CPI quý I/2017 tăng 4,96% và bình quân cả năm tăng

3,53%, CPI quý I/2020 tăng 5,56%, bình quân cả năm tăng 3,23%. Do đó, nếu không có yếu tố bất thường xảy ra, theo quy luật trước đây thì có khả năng năm 2023 cũng sẽ tiếp tục xu hướng giảm dần trong những tháng tiếp theo.

Câu 4: Theo bà, việc kiểm soát lạm phát năm 2023 theo mục tiêu Quốc hội đề ra có phải là thách thức và nguyên nhân là do đâu?

Trả lời: TS. Nguyễn Thị Hương, Tổng cục trưởng Tổng cục Thống kê

Để đạt được mục tiêu kiểm soát lạm phát năm 2023 theo mục tiêu Quốc hội đề ra sẽ là thách thức bởi sự tác động của một số yếu tố sau: Giá nguyên, nhiên vật liệu trên thị trường thế giới hiện nay vẫn đang ở mức cao. Giá năng lượng và các vật tư chiến lược dự báo tiếp tục biến động phức tạp do sự ảnh hưởng của cuộc xung đột giữa Nga và Ukraine; sự phân cực trong quan hệ giữa các nước lớn có xu hướng gia tăng trở lại; sự phục hồi của kinh tế Trung Quốc có khả năng ảnh hưởng tới giá cả trên thị trường thế giới.

Không những thế, Việt Nam là nước nhập khẩu nhiều nguyên liệu phục vụ sản xuất nên giá nguyên, nhiên vật liệu thế giới ở mức cao sẽ tạo áp lực lên giá hàng hóa sản xuất và tiêu dùng trong nước.

Việc tăng lương sẽ kéo theo giá các hàng hóa khác tăng theo. Thực hiện điều chỉnh giá dịch vụ do nhà nước quản lý theo lộ trình như dịch vụ y tế và dịch vụ giáo dục cũng sẽ tác động tới CPI trong năm 2023.

Bên cạnh đó, áp lực cầu kéo từ các gói hỗ trợ, giải ngân đầu tư công nhằm thúc đẩy tăng trưởng kinh tế sẽ đẩy giá cả hàng hóa

và dịch vụ lên cao; đồng thời tạo áp lực lên lạm phát.

Giá thịt lợn hơi hiện nay đang xuống thấp có thể ảnh hưởng đến nguồn cung tái đàn, điều này sẽ đẩy giá thịt lợn tăng vào những tháng cuối năm vì nhu cầu tiêu dùng thường tăng cao vào dịp Lễ Tết, qua đó tác động tới giá các mặt hàng thực phẩm và tác động tới CPI.

Ngoài ra, thiên tai và dịch bệnh có thể gây ảnh hưởng đến giá lương thực, thực phẩm tại một số địa phương, điều này cũng sẽ tác động làm tăng CPI. Dịch vụ du lịch cũng có thể sẽ tăng mạnh trong năm 2023, gây áp lực lên lạm phát.

Câu 5: Thưa bà, bên cạnh những yếu tố có khả năng tạo áp lực lên lạm phát, những yếu tố nào sẽ giúp giảm áp lực lên mặt bằng giá trong năm nay?

Trả lời: TS. Nguyễn Thị Hương, Tổng cục trưởng Tổng cục Thống kê

Việt Nam có nguồn lương thực, thực phẩm dồi dào, đáp ứng được nhu cầu tiêu dùng trong nước và xuất khẩu, đây là lợi thế của Việt Nam, giúp giảm bớt áp lực lạm phát.

Cùng với đó, chủ trương ổn định kinh tế vĩ mô, kiểm soát lạm phát của Chính phủ trong những năm qua sẽ giúp củng cố niềm tin của doanh nghiệp và người dân vào môi trường kinh tế vĩ mô ổn định, từ đó ổn định kỳ vọng lạm phát.

Với kinh nghiệm điều hành giá thành công trong những năm vừa qua của Chính phủ, sự nỗ lực của doanh nghiệp và người dân, Tổng cục Thống kê tin rằng lạm phát năm nay sẽ được kiểm soát theo mục tiêu Quốc hội đề ra./.

Nguồn: BNEWS/TTXVN